

DATO
25. august 2023

SAGSNR.
23-006613

Direktionens Perspektivnotat

Budget 2024-2027

24.-25. august

Kontakt

Sagsansvarlig:
Michel Bacharach
Økonomi
Telefon, direkte: 59 53 45 17

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Indhold

1. Formål	3
2. Sammenfatning.....	3
3. Økonomaftale 2024 for kommunerne under ét	4
4. Forhold omkring det administrative budget	5
4.1 Hovedoversigt og forudsætninger for det administrative budget.....	5
4.2 Mål for det kommunale budget	6
4.3 Forslag til budgetjusteringer og budgetinitiativer	7
5. Særligt for det administrative driftsbudget	9
5.1 Demografi	9
5.2 Korrektioner for DUT.....	9
5.3 Korrektioner i øvrigt	10
5.4 Serviceudgifter og sanktioner	11
6. Særligt for det administrative anlægsbudget.....	12
7. Pris- og lønfremskrivning	14
8. Skatter	14
8.1. Indkomstskat.....	14
8.2. Selskabsskatter.....	14
8.3. Ejendomsskatter.....	15
9. Tilskud og udligning	15
10. Låneoptagelse, renter og afdrag på lån	16
11. Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering	16

1. Formål

Som baggrundsmateriale til hvert af Kommunalbestyrelsens to årlige seminarer – planseminaret i foråret og budgetseminaret i august – udarbejder Direktionen et perspektivnotat. Formålet med perspektivnotatet er at levere et fyldestgørende overblik over den økonomiske ramme for det kommende år og de følgende tre overslagsår. Dvs. for perioden 2024-2027.

2. Sammenfatning

Med Covid19-pandemiens aftagende betydning har invasionen af Ukraine skabt nye forstyrrelser i verdensøkonomien. På trods af inflation, rentestigning og udfordringer i det globale vareflow betegnes den danske økonomi som robust. Økonomiministeriet skriver sammenfattende i præsentationen af sin økonomiske redegørelse maj 2023:

"... Dansk økonomi er på vej mod en blød landing. Inflationen er faldende, ledigheden er kun steget lidt, og der er en stigende tillid til økonomien. Beskæftigelsen ventes fortsat at være høj, og der vil være mangel på arbejdskraft i dele af både den private og den offentlige sektor i år og næste år.

Dansk økonomi står stærkt og har undgået en egentlig tilbagegang trods modvind fra høje renter og høj inflation i kølvandet på Ruslands invasion af Ukraine. Fremgang inden for medicinalindustrien har været med til at holde produktionen oppe i økonomien. Husholdningerne har dog reageret på prisstigninger og holdt igen på forbruget, og på boligmarkedet er salget og boligpriserne faldet på grund af højere renter. Vurderingen er, at størstedelen af tilpasningen i boligpriserne er sket, og at vi kan se frem mod en mere stabil udvikling i 2024. Der er således tegn på en mild afmatning. Husholdningernes forbrug ventes at rette sig i takt med, at inflationen falder yderligere, og at tilliden til økonomien fortsætter med at stige. I prognosen i Økonomisk Redegørelse, maj 2023 skønnes BNP at vokse med 0,6 pct. i år og 1,4 pct. næste år, mens inflationen forventes at aftage fra 7,7 pct. sidste år til 4,3 pct. i år og falde yderligere til 3,0 pct. næste år. Tilpasningen mod lavere inflation sker i et lavt gear, og inflationen ventes fortsat at være forhøjet i 2024..."

(Kilde: Økonomisk Redegørelse, maj 2023; Økonomiministeriet)

Kalundborg Kommunes udgangspunkt for de kommende års økonomi er, i overensstemmelse med den nationale prognose overordnet positiv i det omfang at der er høj beskæftigelse, vækst i erhvervslivet og kommunal likviditet. Kalundborg Kommunes detaljerede økonomistyring giver et betryggende overblik over fagområderne gennem hele regnskabsåret. Revisionen konkluderer for kommunens 2022-regnskab:

"..Vi har ved revisionen ikke konstateret kritiske forhold af en sådan væsentlighed eller karakter, at det kommer til udtryk i revisionspåtegningen på årsregnskabet, og vi vil derfor forsyne årsregnskabet med en påtegning uden forbehold..."

(Kilde: Revisionsberetning nr. 2, for årsregnskabet for 2022; BDO)

Kalundborg Kommunes målsætninger for kommunens økonomi er:

- Et overskud af den ordinære drift på mindst 160 mio. kr.
- Et gennemsnitligt årligt anlægsbudget på 170 mio. kr. brutto
- En gennemsnitlig kassebeholdning på 100-150 mio. kr.

Direktionen foreslår samlet budgetjusteringer for de kommunale serviceområder i 2024 og overslagsår som beskrevet i tabel 2.1. I afsnit 4.3 beskrives budgetjusteringerne for de enkelte fagområder nærmere.

Tabel 2.1: Behov for budgetjusteringer i 2024 plus overslagsår; drift.

Område 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	Beskrivelse
1. Skoleområdet	4.200	4.200	4.200	4.200	Stigende behov for specialtilbud
2. Voksenspecialområdet	14.000	14.000	14.000	14.000	Demografisk udvikling og stigende kompleksitet.
3. Børn og Familie	5.000	5.000	5.000	5.000	Demografisk udvikling og stigende kompleksitet.
4. Ældre- og Sundhedsområdet	18.800	18.800	18.800	18.800	Flere ældre, akutplan og sundhedsaftale, øgede kvalitetskrav.
5. Cyber- og informations-sikkerhed	3.665	3.815	3.815	3.815	Stigende krav til cybersikkerhed pga. højt trusselsniveau.
6. Driftsområder der forventes i udbud	10.000	10.000	10.000	10.000	Det forventes, at der skal indgås nye kontrakter på driftsområder der skal i udbud. Direktionen anbefaler at der afsættes en "buffer" hertil.
7. Administrationsprojekt	-3.150	-5.430	-7.720	-10.000	Besparelse i administrationen, som følge af Økonomiaftalen for 2024-2027
I alt	52.515	50.385	48.095	45.815	

Der er udarbejdet demografi-notater for skoleområdet, voksenspecialområdet, ældre- og sundhedsområdet, Børn og Familie og arbejdsmarkedsområdet (se bilag). Notaterne beskriver udfordringer og fremtidsperspektiver for fagområderne. Herudover er udarbejdet notat om "Cyber- og informationssikkerhed".

En række driftsområder forventes at skulle i udbud, hvorfor direktionen anbefaler at der afsættes en "buffer" til dækning af eventuelle merudgifter i denne forbindelse.

Med det administrative budgetforslag, ekskl. de anførte budgetjusteringer, er der med de nuværende data et råderum op til servicerammen på 60,08 mio. kr. i 2024. Indregnes de anførte budgetjusteringer bliver råderummet i servicerammen ændret til ca. 7,56 mio. kr.

3. Økonomiaftale 2024 for kommunerne under ét

Det kommunale udgiftsloft er udgangspunktet for den kommunale serviceramme for 2024. Med Økonomiaftalen (ØA24) løftes dette udgangspunkt med 2,4 mia. kr. Den kommunale serviceramme udgør derved samlet set 304,8 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT mv.

Anlægsniveauet i ØA24 er på 19,3 mia. kr., og omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,2 mia. kr. i 2024, 0,6 mia. kr. i 2025 og 0,7 mia. kr. i 2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet svarende til i alt 1,5 mia. kr. i perioden.

Det er i ØA24 en central forudsætning, at den kommunale serviceramme og anlægsramme i 2024 overholdes i de vedtagne budgetter.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der derfor fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2024. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme. Samtidig er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2024.

Ukraine- og Covid19-økonomi: Med Aftale om kommunernes økonomi for 2023 er det aftalt at følge op på kommunernes netto-merudgifter til håndtering af fordrevne fra Ukraine for

2022, når der var større klarhed herom. Det er desuden aftalt, at kommunerne sikres de nødvendige ressourcer til at finansiere Covid19-indsatsen i 2022. Der er på den baggrund aftalt, at kommunerne kompenseres med samlet set 1,4 mia. kr. for nettomerudgifter afholdt i 2022.

For 2023 er aftalt en samlet ramme på 0,9 mia. kr. til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Kompensationerne udmøntes over bloktilskuddet.

Regeringen og KL er enige om at følge op på håndteringen for 2024 i forbindelse med økonomiaftalen for 2025. Der er dermed endnu ikke aftalt kompensation for ukrainedugifterne i 2024.

4. Forhold omkring det administrative budget

4.1 Hovedoversigt og forudsætninger for det administrative budget

Vurderingen af de økonomiske udsigter tager udgangspunkt i det administrative budget.

Budgettet er opgjort i hovedposter og gengivet i den samlede oversigt for 2024-2027 nedenfor. Hovedtotalen i det administrative budget 2024 for Kalundborg Kommunes driftsvirksomhed er 3.830,4 mio. kr. (2024 prisniveau).

Tabel 4.1: Hovedoversigt, det administrative budget

Område mio. kr	2024	2025	2026	2027
Driftsvirksomhed	3.830,4	3.831,8	3.832,1	3.832,5
Anlægsvirksomhed	113,8	163,1	163,1	163,1
Drift- og anlæg ialt	3.944,2	3.994,9	3.995,3	3.995,7
P/I-regulering	0,0	172,8	353,7	542,7
Finansiering				
- renter	-2,6	-2,3	-2,5	-2,5
- finansforskydninger	0,8	0,8	-137,8	0,8
- afdrag på lån	22,1	13,9	14,0	14,2
- optagne lån	0,0	0,0	0,0	0,0
- generelle tilskud	-1.238,5	-1.295,3	-1.358,6	-1.428,2
- skatter	-2.764,3	-2.847,3	-2.965,5	-3.081,8
Finansiering ialt	-3.982,6	-4.130,3	-4.450,3	-4.497,6
Likviditetsforbrug*	-38,4	37,4	-101,3	40,7

*Minus betyder forøgelse af likviditeten.

Det administrative budgetforslags driftsvirksomhed udgør 3.830,4 mio.kr. Heraf udgør serviceudgifterne 2.521,0 mio. kr. Servicerammen udgør i alt 2.575,3 mio. kr. Indregnes de anførte budgetjusteringer på i alt 52,52 mio.kr. reduceres råderummet på servicerammen.

Den samlede anlægsvirksomhed er budgetlagt til 113,8 mio. kr. netto for de allerede fastlagte anlægsinvesteringer i 2024 og 163,1 mio. kr. i de efterfølgende år, se desuden afsnit 6.

Anlægsniveauet er lagt ind med baggrund i den økonomiske politik, og de budgetlagte bruttoanlæg på 170,0 mio. kr. overstiger den af KL udmeldte vejledende anlægsramme på 138,7 mio. kr.

Drifts- og anlægsudgifter vises i 2024 prisniveau. Herefter er der tillagt prisregulering. Finansieringsposter er angivet med prisregulering i overslagsår.

Finansforskydningerne i 2026 udgør -137,8 mio. kr., hvilket primært skyldes forventet afregning fra staten af indefrosne ejendomsskatter, se endvidere afsnit 8.3.

Det administrative budget opererer teknisk med, at Kalundborg Kommune budgetterer på grundlag af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, se mere herom i afsnit 11.

Hovedkonklusionen for administrative budget 2024 er således, at der i udgangspunktet, inden evt. budgetjusteringer anbefalet af direktionen, er en kasseforøgelse eller et råderum på 38,4 mio. kr. I overslagsårene 2025 og 2027 er der et forbrug af kassen, og i 2026 en kasseforøgelse.

At der i 2024 forventes en kasseforøgelse, skyldes primært, at kommunalbestyrelsen har besluttet salg af byggegrunde i 2024, i alt 49,4 mio. kr.

Korrigeres med de tidligere beskrevne budgetjusteringer på i alt 52,52 mio. kr., vil der være et kassetræk i 2024 på i alt 14,12 mio. kr.

4.2 Mål for det kommunale budget

Kommunalbestyrelsen har senest i budgetaftalen for 2023 fastlagt økonomiske mål for kommunens resultat af den ordinære drift, anlægsniveauet og den likvide beholdning. De tre måltal er vist i højre kolonne i tabellen nedenfor.

Til sammenligning er de tre hovedposter, jf. det administrative budgetforslag, vist for det forventede resultat af ordinær drift, anlægsniveau og den deraf følgende likvide beholdning i overslagsårene.

Tabel 4.2: Opfølgning på målsætninger i den økonomiske politik

Område mio. kr	2024	2025	2026	2027	Mål i økonomisk politik
Resultat af ordinær drift*	-177,0	-147,7	-153,9	-156,6	min. -160
Anlægsniveau, Brutto	170,0	170,0	170,0	170,0	gnsn. 170
Likvid beholdning ultimo	38,4	1,0	102,3	61,6	
Skønnet gennemsnitlig kassebeholdning (ultimo)	282,9	245,5	346,8	306,1	min. 100-150

* Defineret som summen af:

- Driftsvirksomhed excl. forsyningsvirksomheder (hovedkonto 1)
- Den andel af p/l-reguleringen, der vedrører drift excl. forsyning
- Renter
- Generelle tilskud
- Skatter

Den gennemsnitlige likviditet ultimo året er opgjort som den gennemsnitlige likviditet primo 2024 tillagt kasseforskydningerne i årene.

Den likvide beholdning ultimo 2026 er under forudsætning af, at Kalundborg Kommune modtager 138,6 mio. kr. fra Staten ved overtagelsen af ejendomsskatteområdet og i den forbindelse afregning af de indefrosne ejendomsskatter.

4.3 Forslag til budgetjusteringer og budgetinitiativer

I tabel 4.3 beskrives de forventede behov for budgetjusteringer i 2024 og overslagsårene.

Tabel 4.3: Behov for budgetjusteringer i 2024 plus overslagsår. Drift.

Område 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	Beskrivelse
1. Skoleområdet	4.200	4.200	4.200	4.200	Stigende behov for specialtilbud
2. Voksenspecialområdet	14.000	14.000	14.000	14.000	Demografisk udvikling og stigende kompleksitet.
3. Børn og Familie	5.000	5.000	5.000	5.000	Demografisk udvikling og stigende kompleksitet.
4. Ældre- og Sundhedsområdet	18.800	18.800	18.800	18.800	Flere ældre, akutplan og sundhedsaftale, øgede kvalitetskrav.
5. Cyber- og informations-sikkerhed	3.665	3.815	3.815	3.815	Stigende krav til cybersikkerhed pga. højt trusselsniveau.
6. Driftsområder der forventes i udbud	10.000	10.000	10.000	10.000	Det forventes, at der skal indgås nye kontrakter på driftsområder der skal i udbud. Direktionen anbefaler at der afsættes en "buffer" hertil.
7. Administrationsprojekt	-3.150	-5.430	-7.720	-10.000	Besparelse i administrationen, som følge af Økonomiaftalen for 2024-2027
I alt	52.515	50.385	48.095	45.815	

'1. Skoleområdet oplever, på trods af faldende antal børn i skolealderen, en øget tilgang til kommunens specialtilbud. Dette betyder et behov for dækning af merudgift på 4,2 mio. kr. i 2024 og følgende år.

'2. Voksenspecialområdet er, som i kommunerne generelt, presset økonomisk både på den demografiske udvikling, men også på stigende kompleksitet i sagerne (se demografinotat, faneblad 7).

'3. På Børn og Families område er der registreret en stigende kompleksitet i sagerne, samt en demografisk udvikling (se demografinotat, faneblad 7).

'4. For Ældre- og Sundhedsområdet er udgifterne til hjemmepleje, inkl. køb/salg af hjemmepleje- og plejehjemspladser, sygepleje og genoptræningsplaner stigende (se demografinotat, faneblad 7).

'5. Cyber- og informations-sikkerhed (Digitalisering og IT). Et højt niveau af cybertrusler mod danske offentlige myndigheder, samtidig med stigende krav til sikkerhedshåndtering, slår igennem på opgaveomfanget i kommunens arbejde med Cyber- og informations-sikkerhed (uddybende notat som appendiks til dette dokument.).

'6. Fra 2024 forventes der at skulle indgå nye kontrakter, på grund af at en række driftsområder skal i udbud. Direktionen anbefaler at der afsættes en buffer hertil.

'7. I forbindelse med økonomiaftalen for 2024 skal kommunerne under ét finde lempelser for 0,7 mia. kr. i administrationen. Regeringen vil i den forbindelse blandt andet komme med enklere rammer for opgaveløsningen og færre og mindre bureaukratiske tilsyn. Direktionen foreslår af en del af denne besparelse allerede indarbejdes i budgettet for budgetperioden.

Den nuværende rengøringsentreprise for kommunens ejendomme ophører under ekstraordinære vilkår. Der må påregnes en væsentlig årlig merudgift i forbindelse med udbud og indgåelse af en ny entreprise.

I forbindelse med 2. behandling af budgettet for 2024 vil der udover ovenstående blive fremlagt administrative ændringsforslag, hvilket primært vedrører ændringer som følge af antal elever i fri- og privatskoler, efterskoler m.v.

Der er afsat en bufferpulje på 20,0 mio. kr. til sikring af en fortsat stabilitet og et uændret serviceniveau på velfærdsområderne, der ikke forudsættes anvendt.

Derudover er der budgetlagt demografipuljer på 10,0 mio. kr. på ældreområdet, 9,0 mio. kr. på voksenspecialområdet og 5,0 mio. kr. på børn- og familieområdet. Demografipuljerne er afsat til sikring af serviceniveauet ved en stigning i efterspørgslen ud over det forventede på de pågældende områder.

I indsatsen for at skabe økonomisk balance i det fremtidige budget har Direktionen udarbejdet et råderumskatalog. Råderumskatalogets forslag er udarbejdet med bidrag fra hele organisationen for at få den bedst mulige kvalificering af muligheder og konsekvenser i forhold til den politiske prioritering af katalogets indhold. Råderumskataloget er vedlagt Budgetseminarsmaterialet (Se bilag 8)

5. Særligt for det administrative driftsbudget

De samlede driftsudgifter i det administrative budgetforslag udgør inkl. pris- og lønregulering og korrektioner på DUT mv. 3.830,5 mio. kr. i 2024.

De primære korrektionsposter og demografiske trends er gennemgået i det følgende.

5.1 Demografi

På baggrund af seneste befolkningsprognose (udleveret sammen med materialet til planseminaret 2023) ses følgende hovedtrends for den demografiske udvikling frem mod 2041:

- 0-6 år: For gruppen viser prognosen en stigning på 8,1 pct.
- 7-16 år: Antallet af børn i skolealderen forudsiges i perioden at falde 8,3 pct.
- 21-64 år: Antallet af indbyggere i den mest erhvervsaktive alder forventes i perioden at falde med 7,8 pct. Faldet i antallet af erhvervsaktive borgere i kommunen vil, alt andet lige, bevirke et fald i det kommunale skatteprovenu. De modsatrettede tendenser i form af senere pensionsalder, større pensionsopsparinger, stigende beskæftigelsesfrekvens for særligt de 60+ årige og færre deltidsbeskæftigede, kan måske give et modpres til den negative udvikling for det umiddelbare udskrivningsgrundlag i kommunen.
- 65-79 år: Prognosen forudsiger en stigning på 14,3 pct. i antallet af de ældre borgere (65-79 år)
- 80+ år: Prognosen forudsiger en stigning i antallet af ældre-ældre borgere på 64,4 pct. i prognoseperioden.

Konklusionerne fra befolkningsprognosen understreger Direktionens betragtninger fra de senere års budgetseminarer om den tiltagende demografiske udfordring i form af flere små børn, færre skolebørn, færre erhvervsaktive og mange flere ældre-ældre.

5.2 Korrektioner for DUT

Ifølge "Det udvidede totalbalanceprincip" (DUT) bliver kommunerne reguleret for ny lovgivning, som medfører mer- eller mindredgifter på driften.

Tilsammen indebærer DUT-reguleringerne en merudgift på 4,3 mio. kr. i 2024, som er indarbejdet i budgetforslaget.

I budgetmappen er der indsat en specifikation af DUT-reguleringerne (se faneblad 4).

St. bededag: Kalundborg Kommune modtager i 2024 og fremefter en kompensation for st. bededag på ca. 1,4 mio. kr. vedrørende serviceudgifter og 0,3 mio. kr. vedrørende overførselsudgifter. Beløbet modtages som en del af bloktilskuddet. Kompensationen gives som følge af, at daginstitutioner m.v. skal have en ekstra åbningsdag og at der skal udbetales sygedagpenge for én ekstra hverdag. Øvrige områder er ikke kompenseret idet de samtidig får en ekstra arbejdsdag pr. medarbejder. Det er op til den enkelte partnerskabsholder at tilpasse antallet af medarbejdere, der skal være til at varetage et uændret omfang af arbejdsopgaver.

“Arne pension”: Som led i finansieringen af “Aftale om en ny ret til tidlig pension”, kaldet “Arne pensionen”, indgik den tidligere regering en aftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen. Der er stor usikkerhed omkring de økonomiske konsekvenser i forbindelse med tiltagene i delaftalen, ligesom Jobcenteret allerede har foretaget tilpasninger og flyttet ressourcer til den virksomhedsrettede indsats – blandt andet til “Work in Kalundborg”.

Administrationen anbefaler i den forbindelse at virkningen af ændringerne i lovgivningen i 2024 (fase 1 og 2) implementeres og udmøntes fuldt ud, men således at investeringen i “Work in Kalundborg” på ca. 3,0 mio. kr. indarbejdes i det administrative budget 2024 og frem på konto 6 (serviceudgift). Overførselsudgifterne for 2024 og frem indarbejdes i det tekniske budget med afsæt i vejledningen fra KL i lighed med tidligere år, og at yderligere tilpasninger i Jobcentret afventer reformudspillet på arbejdsmarkedsområdet.

5.3 Korrektioner i øvrigt

Korrektioner i øvrigt er væsentlige, ufravigelige ændringer og ændringer af overførselsudgifterne på baggrund af justerede konjunkturskøn og reformer.

Desuden er der indarbejdet en række tekniske rettelser i budgettet, som følge af tidligere beslutninger i Kommunalbestyrelsen. Endelig er der forskellige korrektioner, bl.a. for forskellig fremskrivning af udgifter og indtægter på områder med BUM-afregning.

- Arbejdsmarkedsområdet: Det administrative budget på arbejdsmarkedsområdet er opjusteret med 76,8 mio. kr. i 2024, og justeringen i pris gange mængde på området er foretaget med udgangspunkt i KL’s tekniske fremskrivninger af overførslerne. Justeringerne vedrører hovedsagelig områderne sygedagpenge, A-dagpenge samt førtids- og seniorpension.
- Vejafvandingsbidrag: Budgettet til kommunens betaling af vejafvandingsbidrag til Kalundborg Forsyning er forøget med 0,7 mio. kr. i 2024, med 1,5 mio. kr. i 2025 og med 1,8 mio. kr. i årene 2026 og 2027. I alt udgør budgettet nu 2,85 mio. kr. i 2024, 3,70 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i årene 2026 og 2027. Kommunens udgift er fastsat som 4% af Kalundborg Forsynings budgetterede anlægsudgifter til vejafvandingsbidrag i årene 2024 – 2027.
- Busdrift: Budgettet til busdrift er tilført 2,8 mio. kr. i 2024 til dækning af en efterregulering af regnskab 2022.

Movia har fremsendt deres foreløbige budgetestimat for budgetår 2024, og det viser en forventet merudgift på 3,1 mio. kr. på nuværende busdrift. Derudover estimeres en merudgift i forbindelse med udbud af el-busser på 4,0 mio. kr., men dette beløb er dog ret usikkert indtil Movia har modtaget de faktiske tilbud fra leverandørerne.

Merudgifterne til såvel busdrift i 2024 som el-busser er ikke indarbejdet i budgettet, men vil blive behandlet på Kørselsudvalgets møde den 31. august 2023, hvor udvalget gennemgår besparelsesforslag fra Movia med henblik på budgetoverholdelse.

- Vandløbsvedligeholdelse: På baggrund af et udbud om drift af vandløbsvedligeholdelse er udgiften til området fordoblet og den årlige merudgift på 1,9 mio. kr. er tilført området i hvert af budgetårene 2024 – 2027.

- Renovationsordningen – selskabsgørelse: Et bredt flertal i Folketinget har i en politisk aftale den 30. august 2022 besluttet, at de kommunale affaldsydelser skal selskabsgøres, herunder indsamlings- og udbudsaktiviteter og den tilhørende administration. Aftalen har den konsekvens, at myndighed og drift adskilles i løbet af 2024 eller 2025. Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde i februar 2023, at administrationen skulle arbejde videre med en selskabsgørelse i regi af ARGO. ARGO's administration har på baggrund af beslutninger i kommunalbestyrelserne igangsat et administrativt samarbejde med Kalundborg, Lejre, Roskilde og Stevn kommuner om udarbejdelse af et beslutningsgrundlag for en eventuel placering af indsamlingsopgaverne mv. i ARGO.

Det skal bemærkes, at det er den enkelte kommunalbestyrelse, som træffer endelig beslutning om overdragelse af de kommunale driftsopgaver til ARGO.

Lovforslag om selskabsgørelse af kommunale affaldsydelser forventes først fremsat i efteråret 2023, og den nærmere udmøntning af den politiske aftale herom er derfor ikke kendt.

Da der ikke er truffet endelig beslutning endnu, og da der derfor heller ikke er fastlagt principper og tidsplan for selskabsgørelsen, og herunder overdragelse af mellemværendet, er budgettet fastholdt i både budgetår 2024 og i overslagsårene.

- Anlæg: Afledte driftsudgifter indarbejdes i budgettet året efter, at anlægget er taget i brug. Ved køb og salg af grunde og bygninger indarbejdes afledte driftsudgifter ligeledes i budgettet året efter. I budgetmappen er der indsat et notat om afledte driftsudgifter (Faneblad 6).

De resterende korrektioner er i hovedtræk beløb der flyttes mellem partnerskabsholdere på baggrund af konkrete beslutninger, eksempelvis effekt af diverse tiltag, hvor den forventede effekt var afsat som puljebeløb.

5.4 Serviceudgifter og sanktioner

I lighed med tidligere år er der et loft over kommunernes serviceudgifter i 2024.

Serviceudgifterne defineres som de samlede nettodriftsudgifter fratrukket:

- De brugerfinansierede områder
- Overførselsudgifter
- Statsrefusion vedr. særligt dyre enkeltsager
- Kommunernes medfinansiering af sundhedsvæsenet
- Ældreboliger.

KL har beregnet en teknisk serviceramme for hver kommune, som den enkelte kommune har mulighed for at vurdere de faktiske serviceudgifter i forhold til. Serviceudgifterne i det administrative budget for Kalundborg Kommune kan opgøres til 2.521,0 mio. kr.

Derudover er der i den samlede serviceramme for 2024 et løft på 1,7 mia. kr., som KL ikke har fordelt mellem kommunerne. Kalundborg Kommunes beregnede andel udgør 15,2 mio. kr.

Den 24. august 2023 har regeringen udmeldt, at der som led i finanslovsforhandlingerne for 2024, sker et varig løft af kommunernes samlede serviceramme på 0,65 mia. kr., som

KL ej heller har fordelt mellem kommunerne. Kalundborg Kommunes beregnede andel, efter DUT-nøglen, udgør 5,8 mio. kr.

Det er samtidigt meddelt, at der medfølger finansiering over bloktilskuddet.

Efter korrektion for ovenstående, udgør Kalundborg Kommunes beregnede tekniske serviceramme 2.581,1 mio. kr. Der er således 60,08 mio. kr. op til den beregnede tekniske serviceramme. Indarbejdes budgetjusteringerne på i alt 52,52 mio. kr. er der et råderum på ca. 7,56 mio. kr.

Ligesom i 2023 er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunerne samlet i budgetterne overholder den aftalte serviceramme.

6. Særligt for det administrative anlægsbudget

Omfanget af anlæg fastlægges i den treårige investeringsplan for 2024-2026, som blev vedtaget som en del af budget 2023-2026 (det vil sige overslagsårene i budgettet). I anlægsoversigten nedenfor er investeringsplanen fremskrevet til 2024-prisniveau (se tabel 6.1).

I overslagsåret 2027, som rækker udover den treårige investeringsplan, er det forudsat, at puljer til renovering og vedligehold på forskellige områder videreføres, som for eksempel bro- og vejvedligeholdelse, trafiksikkerhedsplan og udvendig vedligeholdelse af kommunens ejendomme.

I budgetmappen er udarbejdet notat med forslag til nye anlægsaktiviteter, tidsmæssige forskydninger og en specifikation heraf (Faneblad 5).

Anlægsrammen i økonomiaftalen for budget 2024 er samlet på 19,3 mia. kr. og dermed 0,8 mia. kr. højere end i 2023. Heraf en pulje på 0,2 mia. kr. til etablering af botilbud på tværs af kommuner.

Økonomiaftalen betinger, at anlægsrammen overholdes for anlægsbudgettet for 2024. 1 mia. kr. af de 19,3 mia. kr. er betinget af kommunernes samlede budgetoverholdelse.

KL har udarbejdet en vejledende bruttoanlægsramme på baggrund af anlægsbudget pr. indbygger i perioden 2014-2023. Kalundborg Kommunes andel udgør 138,7 mio. kr. Hvis man anvender samme fordelingsnøgle, som anvendes i forbindelse med fordelingen af bloktilskuddet, udgør Kalundborg Kommunes andel af den samlede bruttoanlægsramme 170,9 mio. kr. Det bemærkes, at aftalen gælder de samlede budgetterede bruttoanlægsudgifter for alle kommunerne.

Tabel 6.1: Oversigt over disponerede anlægsudgifter og -indtægter 2024-2027 i 2024-priser

(1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027
Ny anlægspolitik (råderum)	19.675	7.751	17.143	98.436
Vedligehold ejendomme (der søges om delvis frigivelse af 2024 på KB 30.8.2023)	23.085	38.565	43.725	12.483
Udvikling og effektivisering	0	0	5.092	5.092
Koordinerede arbejder forsyning	2.554	2.554	2.554	2.554
Brovedligeholdelse	2.437	2.437	2.437	2.437
Trafiksikkerhedsplan	6.384	6.384	6.384	6.384
Pulje til landsbyfornyelse	1.998	1.998	1.998	1.998
Vejafvanding	1.215	1.215	1.215	1.215
Vedligeholdelse af havne	6.032	6.032	6.032	6.032
Klimatilpasning	1.205	1.205	1.205	1.205
Vejvedligeholdelse landområder	12.330	12.330	12.330	12.330
Vejvedligehold. byområder (forøget 2024 jfr. KB 31.5.2023)	10.722	8.375	8.375	8.375
Cykelsti Ubby - Slagelse landevej	10.810	5.160	0	0
Kulturhus Kalundborg Havnepark	10.955	8.256	0	0
Robusthedspulje	5.501	5.501	5.501	5.501
Køb grunde/bygninger	5.700	5.700	5.700	5.700
Opgradering atletikstadion	0	6.295	0	0
Springcenter KBH	10.320	10.320	0	0
Svømmehal Gørlev	5.160	10.320	46.440	0
P-plads i Bredgade	10.320	0	0	0
Udvikling havneområde i Havnsø	0	10.320	0	0
Få-det-Fikset 2.0	3.612	3.612	3.612	0
Kystsikring Reersøsti	5.160	0	0	0
Kunsthund	258	258	258	258
Centertorvet, Svebølle	7.224	0	0	0
Hal 1 Kalundborg Kulturelle formål	0	10.320	0	0
Udskiftning maskiner Madservice	1.032	0	0	0
Udskiftning inventar Tandplejen	1.032	0	0	0
Nedrivning Eskebjergvej (jfr. KB 24.8.2022)	188	0	0	0
Styrket indsats til erhverv og bolig mv. (jfr. KB 24.8.2022)	5.092	5.092	0	0
Anlægsudgifter i alt (Anlægsramme)	170.000	170.000	170.000	170.000
Pulje til landsbyfornyelse	-1.156	-1.156	-1.156	-1.156
Salg grunde/bygninger	-5.700	-5.700	-5.700	-5.700
Salg projektareal 2 - Herredsåsen (jfr. KB 26.4.2023)	-9.682	0	0	0
Salg areal Øst Hovvejen/syd bane (jfr. KB 29.3.2023)	-39.655	0	0	0
Anlægsindtægter i alt	-56.193	-6.856	-6.856	-6.856
Nettoanlæg i alt	113.807	163.144	163.144	163.144

7. Pris- og lønfremskrivning

Det administrative budget prisen fremskrives med KL's anbefalinger til fremskrivning af de enkelte udgiftsarter. Nedenfor er vist fremskrivningsprocenterne på varer og tjenesteydelser, løn samt anlæg. Der er anvendt det udmeldte skøn pr. 8. juni 2023 ved fremskrivningen fra 2023 til 2024.

Tabel 7.1: Pris og lønfremskrivning i det administrative budget

Udgiftstype (procent)	2024	2025	2026	2027
Priser (Varer og tjenesteydelser)	4,26	4,26	4,26	4,26
Løn	4,07	5,10	5,10	5,10
Anlæg	3,2	3,2	3,2	3,2

Pris- og lønskønnene tager rent teknisk også afsæt i udviklingen i to foregående år, det vil sige 2022 og 2023.

I 2022 er det skønnene fra det vedtagne budget for 2023, som ligger til grund for fremskrivningen, da dette svarer til den finansiering kommunerne har fået i forbindelse med Økonomiaftalen for 2024.

I 2023 er løn, fødevarer samt brændsel og drivmidler fremskrevet med de seneste skøn fra 8. juni 2023, mens de øvrige arter svarer til det vedtagne budget for 2023.

8. Skatter

Kalundborg Kommune vil i 2024 få en indtægt fra skat på i alt 2.764,3 mio. kr. De kommunale skatter består af indkomstskat, dødsbøbeskatning og ejendomsskatter. Desuden får kommunerne en andel af den selskabsskat, som staten opkræver.

8.1. Indkomstskat

I det administrative budget er det forudsat, at Kalundborg Kommune vælger at budgettere på grundlag af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Med forudsætningen om en uændret skatteprocent på 24,2 pct. bliver skatteprovenuet i 2024 på 2.293,7 mio. kr. Indkomstskatteprovenuet er 66,2 mio. kr. højere end forudsat for 2024 ved budgetlægningen i 2024. Dette modsvarer med faldende tilskud og udligning.

I 2023 modtager Kalundborg Kommune 0,6 mio. kr. i dødsbøbeskatning, hvilket er højere end det budgetlagte beløb, i alt 0,3 mio. kr. i budgetoverslag 2024. I alt er der i 2024 således indregnet yderligere 0,3 mio. kr.

8.2. Selskabsskatter

Afregning af selskabsskat til kommunerne sker på baggrund af det faktiske regnskabsresultat tre år tidligere. Således afregnes selskabsskat for 2021 i 2024. Selskabsskatteprocenten er i 2021 på 22 pct., hvoraf kommunerne modtager 14,24%.

Desuden varierer den kommunale andel af provenuet fra år til år. Eksempelvis fordeles selskabsskatten for en virksomhed med produktionsenheder i andre kommuner ud fra den kommune, hvor virksomheden er hjemmehørende med sin primære selskabsregistrering. Som fordelingsnøgle anvendes virksomhedens lønsumme på de forskellige produktionsenheder i det givne skatteår. Såfremt lønsummen f.eks. mindskes i en virksomheds produktionsenhed, placeret i en anden kommune, kan det betyde større indtægter i selskabsskat i den kommune, hvor virksomheden har sin primære selskabsregistrering.

Tabel 8.1. Indtægter fra selskabsskat

Udgift+/indtægt- mio. kr.	R2020	R2021	R2022	R2023	R2024	B2025	B2026	B2027
Afregning vedr. indkomstår	-208,5	-178,7	-211,4	-149,8	-233,0	-200,0	-200,0	-200,0
Afregning vedr. tidligere år	1,9	5,8	-0,1	1,9	-0,1			
Selskabsskat i alt	-206,6	-172,9	-211,5	-147,9	-233,1	-200,0	-200,0	-200,0
Udligning af selskabsskat	57,3	32,1	62,3	31,6	57,5	60,0	60,0	60,0
Selskabsskat efter udligning	-149,3	-140,8	-149,2	-116,3	-175,6	-140,0	-140,0	-140,0

Kalundborg Kommune vil i 2024 modtage 233,0 mio. kr. i selskabsskat vedrørende regnskabsåret 2021.

8.3. Ejendomsskatter

Kommunernes ejendomsbeskatning består af grundskyld mv., afhængigt af ejendomstype.

Skatteministeriet har i foreløbige skøn for 2024 skønnet indtægter fra grundskyld for alle landets kommuner. KL bemærker, at skønnene er behæftet med usikkerhed og har derfor været i dialog med Skatteministeriet herom. Ministeriet har oplyst, at der foretages en opdateret beregning af skøn, herunder særligt ift. sommerhuse.

I budgettet for 2024 er der indregnet Skatteministeriets foreløbige skøn. Kalundborg Kommunes skønnede indtægter fra grundskyld udgør 238,0 mio. kr. Dette er et fald i forventede indtægter sammenlignet med 2023 på ca. 31,3 mio. kr. Kommunerne er endnu ikke blevet kompenseret for nedgang i indtægter fra grundskyld. I perioden 2024-2026 har Kalundborg Kommune fortsat opgaven med at regulere ejendomsskatterne for perioden 2021-2023. Herefter vil den endelige neutralisering blive opgjort og kommunerne vil blive kompenseret for denne periode i 2027.

I overslagsårene er ejendomsskatterne i det administrative budget konservativt fastholdt på uændret niveau, fordi der hersker usikkerhed om udviklingen af ejendomsskatteindtægterne med de nye ejendomsvurderinger.

Den rentefri midlertidige indefrysningssordning fra 2018-2020 er forlænget til og med 2023. I det administrative budgetforslag for 2024 var det oprindelige budgetlagt, at staten skulle overtage den samlede forpligtelse overfor boligejerne i 2024, og Kalundborg Kommune derfor ville modtage 138,6 mio. kr. som følge heraf.

Staten overtager administration af ejendomsskatter 1. januar 2024, men det forventes først at kommunerne vil modtage de indefrosne grundskylds-beløb, fra før 2024, i 2026.

9. Tilskud og udligning

Det kommunale tilskuds- og udligningssystem består af:

- Et generelt udligningssystem inklusive særlig kompensationsordning
- Øvrige særlige udligningsordninger
- Et statsligt bloktilskud
- Flere separate tilskuds- og overgangsordninger.

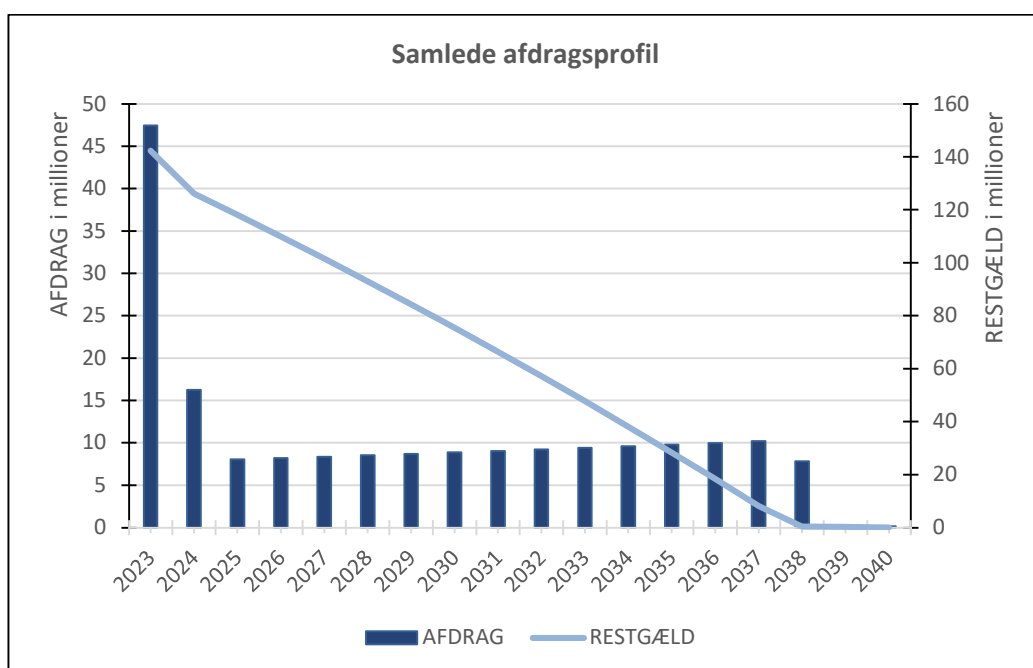
I alt vil Kalundborg Kommune få 1.238,5 mio. kr. i tilskud og udligning i 2024. Det er 46,7 mio. kr. mere end forventet for 2024 ved sidste års budgetlægning. Det skyldes primært, at Kalundborg Kommune i 2024 får 27,3 mio. kr. mere i bloktilskud og udligning samt 19,4

mio. kr. mere i særtilskud. Det ekstra provenu fra særtilskud vedrører et tilskud til ø-kommuner og kompensationsstilskud i 2024 for nettotab på kommunernes bloktilskud ved ændring af dækningsafgiften. De to tilskud er ikke budgetlagt tidligere i 2024.

For overslagsårene 2025-2027 i budget 2024 er skønnene over tilskud og udligning baseret på KL's tilskudsmodel.

10. Lånoptagelse, renter og afdrag på lån

Kalundborg Kommunes samlede afdragsprofil for de eksisterende lån viser, at de samlede afdrag falder med ca. 30 mio. kr. i 2024 og yderligere ca. 8 mio. kr. i 2025, da enkelte af de eksisterende lån indfries.

Figur 10.1. Samlet afdragsprofil for Kalundborg Kommune. Kilde: Kommunekredit.

Renter og afdrag på lån er beregnet på baggrund af Kalundborg Kommunes aktive låneportefølje.

I det fremskrevne budgetoverslag for 2024-2027 er der ikke budgetteret med optagelse af nye lån.

Ligesom tidligere er der i økonomaftalen afsat en række puljer i 2024 med mulighed for at ansøge om lån. Kalundborg Kommune har ikke ansøgt om lån eller tilskud.

11. Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med budgetvedtagelsen for budget 2024-2027 træffe beslutning om, hvorvidt Kalundborg Kommune skal selvbudgettere eller vælge statsgaranti ved budgettering af skatter og udligning for det kommende budgetår.

Selvbudgettering tager udgangspunkt i Kalundborg Kommunes egne skøn for udskrivningsgrundlag og folketal i 2024. Der er en væsentlig finansieringsrisiko forbundet med selvbudgettering, da ændringer i beskatningsgrundlaget efterreguleres og dermed

ændres udligningen også, som er gensidigt afhængig af alle kommuners udskrivningsgrundlag.

Kalundborg Kommune valgte senest at selvbudgettere i 2008. Det førte efterfølgende til en negativ efterregulering på 57,0 mio. kr., fordi væksten i udskrivningsgrundlaget blev betydelig lavere end forventet.

Direktionen anbefaler, at den endelige beslutning om valget mellem statsgaranti eller selvbudgettering afventer 2. behandling af budgettet. Der vil blive udarbejdet et notat til dette formål.